

Kopīgais ekspertu atzinums studiju programmas licences saņemšanai
studiju virziena ietvaros

**PIRMĀ LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS
IZGLĪTĪBAS STUDIJU PROGRAMMA
“SPORTA TRENERIS”**

Latvijas Universitāte

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu.

Eksperti:

1. Helēna Vecenāne, docente, Dr. paed. _____
2. Vaira Kaziniece, maģistra grāds specialitātē ‘Fiziskā kultūra un sports’ _____
3. Ilva Ogle, RSU studente _____

29.03.2019.

Informācija par ekspertiem

Vārds	Helēna	Uzvārds	Vecenāne
Darbavieta	Liepājas Universitāte	Amats	Docente
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.paed./sporta jomas docente	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts/-e			
Vārds	Vaira	Uzvārds	Kaziniece
Darbavieta	“Veselības centrs 4”	Amats	Rehab.nod.vad.
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Maģistra grāds specialitātē “Fiziskā kultūra un sports”	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e			
Vārds	Ilva	Uzvārds	Ogle
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	14.03.2019. - 15.03.20219.
Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem	Latvijas Universitātes 2018. gadā iesniegtais Ziņojums par pirmā līmeņa profesionālo augstākās izglītības studiju programmu “Sporta treneris” ar tā pielikumiem.

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas vai koledžas nosaukums	Latvijas Universitāte
2.	Studiju virziena nosaukums	Izglītība, pedagoģija un sports
3.	Studiju programmas studiju virzienā	1.Pirmsskolas izglītības pedagogs 2.Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs 3.Sociālais pedagogs 4.Skolotājs (PBSP) 5.Pedagoģija (MSP)

		6.Dažādības pedagoģiskie risinājumi. 7.Izglītības zinātnes. 8.Izglītības vadība. 9.Skolotājs (ar apakšprogrammām) (PMSP) 10.Skolotājs (ar apakšprogrammām) (PMP(48)) 11.Pedagoģija (DOK) 12.Pirmsskolas izglītības skolotājs [RPIVA]. 13.Vidējās izglītības bioloģijas un pamatzinātnes bioloģijas, ģeogrāfijas un dabas zinību skolotājs [RPIVA]. 14.Skolotājs [RPIVA]. 2 kvalifikācijas. 15.Sākumskolas skolotājs ar tiesībām mācīt vienu priekšmetu pamatskolā [RPIVA]. 16.Izglītības darba vadītājs un viena priekšmeta skolotājs [RPIVA]. 17.Sākumskolas un pamatskolas mācību priekšmetu skolotājs (kopīga ar Liepājas Universitāti) [RPIVA]. 18.Eiropas izglītības vadība (kopīga ar Austrijas un Vācijas AII) [RPIVA]. 19. Pedagoģija (ar apakšprogrammām) [RPIVA] (PMSP) 20.Organizācijas vadība [RPIVA]. 21.Skolotājs (ar apakšprogrammām) [RPIVA] (PSP(48)) 22.Pedagoģija [RPIVA] (DOK)
4.	Studiju programmas nosaukums	Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma "Sporta treneris"
5.	Studiju programmas izglītības klasifikācijas kods	41813
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu
7.	Studiju programmas īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātie - 2 gadi (4 semestri) Nepilna laika neklātie - 2 gadi un 3 mēneši (5 semestri)
8.	Studiju programmas īstenošanas vieta	Pilna laika klātie studijas Rīgā, LU PPMF - Imantas 7.līnija, LU fakultātēs. LU juridiskā adrese - Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1050. Nepilna laika neklātie studijas LU filiālēs: <ul style="list-style-type: none"> - Alūksnē, Pils iela 21, Alūksne; - Cēsīs, Lielā Katrīnas iela 22, Cēsu novads; - Madonā, Valdemāra bulvāris 6, Madonas novads; - Kuldīgā, Kalna iela 19, Kuldīgas novads; - Tukumā, Pils iela 14, Tukuma novads.
9.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods)	Sporta treneris, 3422 03

	profesiju klasifikatorā)	
--	--------------------------	--

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process;
2. Studiju programmas atbilstība augstskolas/ koledžas studiju virzienam un augstskolas/ koledžas stratēģijai;
3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē;
4. Studiju programmas attīstības perspektīvas.

Analīze

1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process

1. Iniciatori LU studiju programmas “Sporta treneris” izveidei ir darba devēji Futbola un Basketbola federācijas. Arī novados darba devēju interese par 1. līmeņa augstākās izglītības 2 gadu studiju programmu ir augsta.
2. LU sporta komandu un aktīvo sportistu interese par duālās karjeras iespēju.
3. Dot iespēju elites klases sportistiem aktīvās karjeras laikā strādāt profesijā kā kvalificētiem treneriem.
4. LU ir 26 gadu pieredze ar sporta nozari saistītas studiju programmas īstenošanā, kā rezultātā tiek iegūta sporta skolotāja profesionālā kvalifikācija. LU, kā daudznazaru valsts augstskolā ar sociāli atbildīgu politiku pret sabiedrību un saviem sadarbības partneriem, tika pieņemts lēmums izstrādāt pirmā līmeņa profesionālo studiju programmu “Sporta treneris”.
5. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Sporta treneris” izveide un izstrāde tapa sadarbībā ar profesionāliem futbola un basketbola treneriem, darba devējiem un LU iekšējiem mācībspēku resursiem.

2. Studiju programmas atbilstība augstskolas/ koledžas studiju virzienam un augstskolas/ koledžas stratēģijai

- Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Sporta treneris” izveide ir saskaņā ar Latvijas Universitātes izvirzītajiem studiju mērķiem un uzdevumiem: “LU loma ir nodrošināt Latvijas ekonomisko izrāvienu ar kvalificētu un izglītotu darbaspēku. Sevišķi būtiska LU loma ir tieši pašlaik, kad pēc krīzes apstākļos viens no svarīgākajiem mūsu uzdevumiem ir palielināt Latvijas konkurētspēju Eiropas un pasaules tirgos,[..] “Nodrošināt plašu pieejamību zinātnes jaunākajos sasniegumos balstītām studiju programmām un piedāvāt jaunas starpnozaru [...] programmas īpaši sagatavotiem vai motivētiem studējošajiem”. Tai skaitā 2010.-2020.g. LU attīstības plānā iekļautas sabiedrības veselības pamatnostādnes, kuru galvenās prioritātes ir: dzīves kvalitāte, veselība, vide, sports, izglītības kvalitāte.

3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

- Sporta sektora attīstības tendences Eiropā ir vērstas sporta attīstības un cilvēkkapitāla stiprināšanas virzienā, veicinot sporta nodarbību un veselīga dzīvesveida popularizēšanu, uzlabojot un attīstot sporta nodarbību pieejamību sabiedrībai, kā arī sporta programmu un nodarbību daudzpusību. Studiju programmas struktūra veidota saskaņā ar Eiropas kopējā izglītības telpā

pieņemtajiem principiem augstākās izglītības sistēmā, iegūto zināšanu novērtēšanas un atzīšanas, kā arī studentu mobilitātes iespējām. Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai pamatota trešajā pielikumā. Vizītes laikā LU pārstāvji informēja ekspertu grupu par ilggadēju pieredzi starptautisku sakaru veidošanā ar Eiropas un citu valstu augstskolām un to, ka LU iesaistīta 3 ERASMUS projektos, kuru saturs saistīts ar sportistu duālās karjeras veidošanu. Vienā no šiem projektiem paredzēts veidot specifiskas rekomendācijas duālās karjeras ieviešanai 18-25 gadus veciem sportistiem.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

- LU filiāļu reģionālā pārvaldība ļauj realizēt studiju programmu reģionos, kur ir pieprasījums pēc 1.līmeņa augstākās izglītības futbola un basketbola treneriem.
- Futbola sporta skolās vērojams audzēkņu skaita pieaugums. Piemēram, futbola skolā "Metta" uz šo brīdi ir 800 audzēkņu.
- Sadarbība ar Rīgas Hanzas vidusskolu, kurā skolēni specializējas futbolā.
- Sporta zinātnes nozares attīstības iespējas LU. Pēc 2020.gada, uzlabojot sporta infrastruktūru, LU paredz iekļaut programmā arī citus sporta veidus (hokeju, biatlonu, vieglatlētiķu).
- Kvalitatīvas izglītības trūkums un treneru novecošanās reģionos.
- LU sporta zinātnei nepieciešamās infrastruktūras un zinātniskās darbības attīstības iespējas sadarbībā ar Medicīnas un Bioloģijas fakultātēm, kā arī atpazīstamība starptautiskā akadēmiskā vidē.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

- + Programmas spēks ir sadarbībā, kurā ieinteresēti apvienojas darba devēji no futbola un basketbola federācijām, LU mācībspēki, kā arī novadu sporta skolas un pašvaldības ar esošu infrastruktūru un materiālajiem resursiem.
- + Licencēšanai pieteiktā studiju programma atbilst LU Attīstības stratēģijai 2016.-2020.gadam (apstiprināta ar LU 08.07.2016 rīkojumu Nr.1/302) un nozares tendencēm Eiropas izglītības telpā. Tā atbilst LU īstenotajam studiju virzienam "Izglītība, pedagogija un sports". Augstskola sniedza pietiekamu pamatojumu studiju programmas izveides nepieciešamībai. No ziņojuma un vizītes laikā iegūtās informācijas ekspertu grupa secina, ka visas iesaistītās puses ir ieinteresētas un iesaistās programmas izveidē un pilnveidošanā.

II. Studiju programmas pārvaldība

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

- 1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte;*
- 2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums*
- 3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums*
- 4. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.*

Analīze

1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte.

Studiju programmu plāno īstenot Rīgā un 5 reģionālās filiālēs. Studiju programmas studiju

kursus visās LU filiālēs docēs viens un tas pats docētāju sastāvs. Studiju programmas direktors Dr.sc.admin. Ilvis Ābeļkalns koordinē mācībspēku darbu un rīko regulāras tikšanās ar docētājiem. Kopumā, no ziņojuma sniegtās informācijas un ekspertu vizītes rezultātiem konstatējams, ka LU spēj nodrošināt studiju programmas efektīvu pārvaldību.

2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums.

Studiju programmas idejas autori ir Latvijas Futbola un Latvijas Basketbola federācijas. Federācijas iesaistījās programmas veidošanā no pirmsākumiem, nodrošinot tās atbilstību modernām starptautiskām prasībām un ierosinot nepieciešamos uzlabojumus. Latvijas Universitāte atsaucās darba tirgus nepieciešamībai. Studiju programmas veidošanu koordinē programmas direktors Ilvis Ābeļkalns un Latvijas Universitātes Sporta servisa centra direktors Uģis Bisenieks, vedot sarunas starp darba devējiem un docētājiem. Programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki aktīvi iesaistījās docēto studiju kursu izveidošanā.

3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums.

LU sagatavotajā ziņojumā nav minēts, ka studējošie būtu iesaistīti studiju programmas izveidē. Elektroniski aizpildot studiju kursu novērtējuma anketas, studējošie piedalās studiju kursu kvalitātes vērtēšanā. To rezultātus saņem programmas direktors un tās atbildīgais docētājs. Kā motivāciju aizpildīt anketas augstskola izmanto principu, ka nav iespējams reģistrēties nākamajam mācību semestrim, ja nav aizpildītas anketas. Studentu Padome piedalās anketu popularizēšanā un noskaidro studējošo viedokli, ja anketas aizpildītas nekorekti un nepilnvērtīgi. Daļa docētāju pēc savas iniciatīvas veic anketēšanu vai mutisku aptauju par to, ko studējošie vēlas iegūt konkrētajā studiju kursā.

4. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.

Latvijas Universitātei ir sava kvalitātes nodrošināšanas politika, kuras ietvaros studiju procesi ir skaidri strukturēti un ir noteiktas atbildīgās personas. Informācija ir publiski pieejama LU mājas lapā. LU sagatavotā ziņojuma sākotnējās redakcijas 24.-25. lappusēs vispārīgi aprakstīta pastāvošā kvalitātes vadības sistēma, kas balstīta uz virkni universitātes iekšējo lēmumu un valsts un Eiropas līmeņa saistošajiem dokumentiem, tajā skaitā Boloņas dokumentiem un Eiropas izglītības ministru kopējo deklarāciju „Eiropas augstākās izglītības telpa”, tādējādi paredzot ESG 1. daļas izpildi. LU sagatavotā ziņojuma 3. pielikumā ir detalizēts un pārlicinošs izvērtējums par programmas atbilstību ESG 1. daļai, iekļaujot visus 10 tās punktus.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

- + Darba devēji un docētāji tika iesaistīti studiju programmas izveidē jau no tās pirmsākumiem.
- + Programmas studentiem būs iespēja savienot teorētiskās zināšanas ar prakses iespējām sporta komandās, klubos un sporta skolās, iepazīties ar praktizējošu un augstus panākumus izcīnījušu komandu treneriem un sporta organizāciju pārstāvjiem, kā arī docētājiem, kuri piedalās pasaules mēroga sporta forumu organizēšanā.
- + LU ir 26 gadu pieredze ar sporta nozari saistīto studiju programmu īstenošanā.

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Studiju programmas īstenošanai paredzētie resursi un nodrošinājums (arī filiālēs un tālmācības studiju formā, ja piemērojams) ir atbilstošs kvalitatīva, mūsdienu nozares tendencēm atbilstoša studiju procesa īstenošanai.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. *Finanšu nodrošinājums;*
2. *Mācībspēku¹ nodrošinājums;*
3. *Iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts;*
4. *Infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums;*
5. *Informatīvais nodrošinājums;*
6. *Metodiskais nodrošinājums*

Analīze

1. Programmas finansējumu nodrošina studiju maksa. Pilna laika klātienēs studentiem Rīgā tā ir EUR 1800 gadā; nepilna laika neklātienēs studentiem Rīgā EUR 1500. Filiālēs par nepilna laika neklātienēs studijām EUR 1200 gadā.

No diskusijām ar LU rektoru un programmas izstrādātājiem secinām, ka akadēmiskā personāla atalgojums paredzēts, atbilstoši MK 05.07.2016. noteikumiem Nr.445, akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība finansēta no ES un ESF līdzekļiem, studiju programmas "Sporta treneris" pētniecisko darbu un studentu piedalīšanos zinātniskajās konferencēs apmaksā no Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes budžeta vai projektu līdzfinansējuma. No LU centrālajiem līdzekļiem tiks palielināts fakultātes budžets, lai papildinātos bibliotēkas krājumus ar regulāri iegādātām grāmatām, zinātniskām monogrāfijām un populārzinātniskiem žurnāliem.

Uzzinājām, ka Futbola federācija gatava finansēt studijas 12 pretendentiem. Studentiem iespēja saņemt stipendijas un arī trenera algu, ja sekmīgi savieno mācības ar darbu.

Izskatot konkrētas vajadzības, atbalstu studējošajiem gatavas sniegt arī reģionālās pašvaldības un sporta skolas.

2. Programma nodrošināta ar šādu akadēmisko personālu: 1 profesors, 5 asociētie profesori, 5 docenti, 2 lektori pedagoģijā, izglītības vadībā, psiholoģijā, ekonomikā, bioloģijā, medicīnā, jurisprudencē un 18 maģistra grādu ieguvušiem sporta veidu federāciju treneriem (skatīt programmas "Sporta treneris" raksturojuma sadaļu "Nodrošinājums ar akadēmisko personālu"). Pielikumā pievienotie mācībspēku CV apstiprina docētāju kvalifikāciju un atbilstību 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas izglītības jomas normatīvajos aktos.

Bažas rada iespēja īstenot studiju programmu vairākās LU reģionālajās filiālēs vienlaicīgi, ņemot vērā ierobežotos mācībspēku resursus.

3. Studiju programmas īstenošanā iesaistītas struktūrvienības un palīgpersonāls:

- finanšu un uzskaites departaments,
- informāciju tehnoloģiju departaments,
- infrastruktūras departaments,
- juridiskais departaments,
- komunikāciju un inovāciju departaments,

¹ Šajā dokumentā lietotais termins "mācībspēki" ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

- personāla departaments,
- studiju departaments,
- studentu servisa departaments,
- zinātnes departaments,
- dekāns,
- izpilddirektors,
- kurators,
- lietvedis, studiju padomnieks,
- mentors,
- studiju programmas direktors,
- filiālēs - filiāļu direktores un biroju administratores.

Lai sekmētu sadarbību ar pašvaldībām, LU izveidots Reģionālais centrs, kas koordinē filiāļu ikdienas darbu, veic finanšu norēķinus, sekmē pētniecisko darbu un informē sabiedrību par kultūras un sporta jaunumiem, kā arī citām aktualitātēm reģionos.

Iepazīstoties ar studiju telpām, pārliecinājāmies, ka lekcijām atvēlētās telpas ir plašas labiekārtotas auditorijas, konferenču zāles un datorklases, kas aprīkotas ar pārvietojamiem un interaktīviem projektoriem, flipchart un baltām magnētiskām tāfelēm, kā arī tāfelēm un skaņu aparāturu. Filiālēs nodrošināts interneta pieslēgums. Ir pieslēgums LU datortīklam, tajā skaitā, e-studiju videi “Moodle”, zinātnisko rakstu bāzēm. Nodrošināta piekļuve visai ar studiju procesu saistītai informācijai, metodiskajiem materiāliem. Studentiem pieejama bibliotēka gan LU, gan katrā tās filiālē. Pēc bibliotēku vadītāju teiktā, studentiem nepieciešamās mācību grāmatas un periodisko literatūru iespējams piegādāt 24 stundu laikā.

Sadarbību ar LU sporta nozares vajadzībām un tālākai kvalitatīvai izaugsmei apstiprina 5 novadu (Cēsu, Kuldīgas, Tukuma, Madonas un Alūksnes) pašvaldības un tām piederošās sporta skolas. Piedāvājot prakses vietas un pētījumu bāzi, atbalstu izsaka arī specializētās sporta skolas, sporta savienības un sporta federācijas. Treniņprocesiem, spēļu rīkošanai un studējošo prakšu nodrošināšanai noslēgti līgumi ar “BHM group” (sporta klubi) un Olimpisko sporta centru, un nodomu līgumi ar Latvijas Futbola federāciju, sporta skolu “Metta”, Latvijas Basketbola savienību, Salaspils un Jūrmalas sporta skolām.

Kā PPMF telpās Rīgā, tā arī filiāļu infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums ir pietiekams, lai realizētu uzdevumus un sasniegtu studiju programmas mērķi - nodrošināt iespēju studentiem iegūt sporta trenera darbam nepieciešamās zināšanas, prasmes, kompetenci sportā ar sporta trenera kvalifikāciju atbilstīgi nacionālā un starptautiskā mērogā izvirzītām profesionālās kompetences prasībām.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Mācību programma “Sporta treneris” ir nodrošināta ar augsti kvalificētu akadēmisko personālu. Taču jāatzīmē, ka saskatījām neprecizitāti plānoto un piesaistīto mācībspēku sastāvā. Maģistra grādu ieguvušo pedagogu skaits ir mazāks par plānoto.

Bažas rada iespēja īstenot studiju programmu vairākās LU reģionālajās filiālēs vienlaicīgi, ņemot vērā ierobežotos mācībspēku resursus.

+ Materiāltehniskā bāze, informatīvais un metodiskais nodrošinājums, tai skaitā filiālēs ir atbilstošs, lai studenti apgūtu profesiju izvēlētajā specialitātē.

+ Liels atbalsts un interese no pašvaldību un sporta federāciju puses.

IV. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju kursu saturs un studiju programmas plāns atbilst nozares prasībām un aktualitātēm. Paredzētais studiju programmas īstenošanas mehānisms (arī tālmācības studiju formā, ja piemērojams) atbilst studiju programmas izvirzītajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, studentcentrētas izglītības principiem. Mācībspēku un studējošo zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade ir sasaistīta ar studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem, studiju kursu saturu.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. *Studiju programmas saturs;*
2. *Studējošo prakses nodrošinājums;*
3. *Studiju programmas īstenošanas mehānisms;*
4. *Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade.*

Analīze

1. Studiju programmas saturs

Latvijas Universitātes 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Sporta treneris” dod iespēju iegūt pamatizglītību sporta zinātnē divu gadu laikā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas dod iespēju studentam apgūt zināšanas par sporta treniņu pamatnostādņēm, principiem, struktūru un metodoloģiju, sporta attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālām problēmām, kā arī ļauj izprast sporta zinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā. Studiju programmas saturs ir izveidots atbilstoši zinātnes nozarei un treneru profesiju standartam.

Studiju programma sastādīta atbilstoši 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu sastādīšanas noteikumiem:

- 1) vispārizglītojošie mācību kursi 20 KP (30 ECTS), kuru saturu veido humanitārās zinātnes, sociālās zinātnes, dabaszinātnes, tehniskās zinātnes, nozares mācības un informācijas tehnoloģijas;
- 2) nozares mācību kursi 38 KP (57 ECTS). Tie ir obligātie, izvēles un konkrētās profesijas mācību kursi;
- 3) prakse 16 KP (24 ECTS) ir visā studiju periodā;
- 4) kvalifikācijas darbs 8 KP (12 ECTS). Kvalifikācijas darbu studenti izstrādā pēdējā studiju gada laikā, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījumu datu apstrādi, analīzi un interpretāciju.

Studiju programmas saturs ļauj secināt, ka studiju programma paredz sagatavot basketbola un futbola trenerus. Katra sporta veida specializācijas apguvei paredzēti 10 KP. Iegūstamā kvalifikācija: sporta treneris (4.līmeņa profesionālā kvalifikācija) ir atbilstoša MK noteikumiem Nr.461 un VISC interneta vietnē publicētajam profesijas standartam. Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju: 41813. Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms ir 2 gadi (4 semestri) – pilna laika studijas, 2 gadi un trīs mēneši (5 semestri) – nepilna laika studijas, kopumā 80 KP. Latvijas Universitātes 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Sporta treneris” atbilst MK 20.03.2001. noteikumiem Nr.141 «Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu».

2. Studējošo prakses nodrošinājums

Pielikumā Nr.9 pievienots Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas (PPM) fakultātes domes apstiprināts I līmeņa sporta trenera prakses nolikums Nr.PPMF-V125/552 29.11.2018., protokola Nr.PPMF-V12.11. Pielikumā Nr.10 pievienoti darba devēju nodomu līgumi par

studējošo prakses nodrošināšanu ar Latvijas Futbola federāciju, Futbola skolu "Metta", Salaspils sporta skolu un Jūrmalas Sporta skolu. Pēc programmas īstenošanas vietu apmeklējuma un tikšanās ar visu filiāļu vadītājiem un ieinteresētajiem darba devēju pārstāvjiem, eksperti guva pārliecību par prakses vietu nodrošinājumu gan Rīgā, gan visās filiālēs.

3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

- Studiju programmas īstenošanas vietas: Rīga, Imantas 7.līnija. Filiālēs īsteno nepilna laika neklātienas studijas: Alūksne, Pils iela 21, Cēsis, Lielā Katrīnas iela 2, Madona, Valdemāra bulvāris 6, Kuldīga, Kalna iela 19, Tukums, Pils iela 14. Studiju programmas direktors: Dr.sc.admin. Ilvis Ābeļkalns.
- Pielikumā pievienotie mācībspēku CV apstiprina docētāju kvalifikāciju un atbilstību 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas izglītības jomas normatīvajos aktos. Kopumā studiju programmas īstenošanā iesaistīti 30 mācībspēki (14 ievēlētie un 16 pieaicinātie) - viens profesors, četri asociētie profesori, seši docenti, 7 pasniedzēji ar maģistra grādu, trīs nozares speciālisti.
- Līdz ar to, jāizvērtē, kuri mācībspēki iesaistās studiju programmas realizācijā un vai mācību spēku resursi pietiekami, lai studiju programmu vienlaicīgi realizētu trīs filiālēs, ņemot vērā, ka specializācijas ir divas un tajās iesaistīti vieni un tie paši mācībspēki.
- Kopumā, programma atbilst Latvijā Augstskolu likumā noteiktām prasībām universitāšu darbībai. Ir visi nepieciešamie apstākļi un mehānismi studentcentrētai studiju procesa nodrošināšanai, izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes. Tās ir lekcijas un semināri ar informācijas nodošanas metodēm, diskusijām, grupu darbiem u.c. aktīvās apmācības formām, kas papildina teorētisko materiālu par sporta zinātnē aktuālām problēmām; tie ir patstāvīgie darbi – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, novērojumi un analīze, intervijas un analīze, pašanalīze u.c.; pētījumu projektu izstrādes un prezentācijas; zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana. Pieredzējuši docētāji rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studijām pieejama e-studiju vide (Moodle).
- Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens un ieskaite. Vērtēšana 10 ballu skalā, kas atbilst MK 20.03.2001.noteikumu Nr.141 10. un 11.punktiem.

4. Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade.

- Ievēlētajiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, par ko liecina ziņojumā uzskaitīto publikāciju saraksts no 38.-44.lpp. Tomēr publikāciju tēmas ne visos gadījumos ir saistītas ar sporta jomu, tai skaitā basketbolu un futbolu, kā arī konkrētās studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

- + No ziņojuma un vizītes laikā iegūtās informācijas secinām, ka studiju programmas saturs, studējošo prakšu nodrošinājums, studiju programmas īstenošanas mehānisms un zinātniskā darbība kopumā atbilst 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas izstrādes prasībām.
- + Studiju programma ir iespēja vidusskolēniem, kuri izvēlējušies mācīties ar sporta novirzienu, turpināt tās sev interesējošā sfērā. Piemēram, Hanzas vidusskolu šogad absolvēs pirmā specializētā futbola klase.

- + Sporta veida specializācijai paredzēti pietiekama apjoma KP, kā arī ir nodrošinātas prakses vietas attiecīgām specializācijām - basketbols un futbols.
- + Ir turpmākas izglītības iespējas 2.līmeņa Skolotāju studiju programmā apakšprogrammā "Sporta skolotājs".

Studiju programmai ir savas vājās puses, kuras iesakām uzlabot:

- Iepazīstoties ar studiju kursu saturā izklāstīto treniņu metodiku, konstatējām, ka ir nepietiekami atklāta bērncentrēta pieeja treniņprocesam.
- Pievienoto publikāciju tēmās nav pietiekami atspoguļots pētnieciskais darbs sporta zinātnes jomā specializācijām basketbols un futbols.
- Nav skaidrības par iespēju pielīdzināt veselu semestru mācību vielu studiju programmā apgūto studiju kursiem, piemēram, sporta skolotāja programmā. Pastāv iespēja, ka gadījumā, ja students izvēlas turpināt studijas bakalaura programmā, tas nesaīsina studiju laiku.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

Absolventu nodarbinātības perspektīvas ir balstītas darba tirgus pieprasījumā, ko apliecina atbilstošās nozares darba devēji, kā arī atbilst vidējā un ilgtermiņa darba tirgus attīstības tendencēm un nākotnē nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam;
2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm.

Analīze

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam.

Studiju programmas izveidošanas galvenie iniciatori ir Latvijas Futbola federācija un Latvijas Basketbola federācija, un tā ir tapusi ciešā sadarbībā ar abu federāciju pārstāvjiem. Ņemot vērā pieaugošo bērnu un jauniešu interesi par šiem komandu sporta veidiem, federācijas apgalvo, ka ir akūti nepieciešams sagatavot profesionālus trenerus šajos sporta veidos dažādās vecuma grupās. Galvenie iemesli, ko min abu federāciju pārstāvji:

- Slodzes reducēšana praktizējošiem treneriem uz treniņgrupu samazināšanas rēķina. Uzlabosies treniņprocesa kvalitāte, jo trenerim būs vairāk laika un enerģijas jauniešiem sportistiem. Latvijas Futbola federācijas nākotnes plānos ietilpst masu futbola attīstība, arī treniņu uzsākšana bērnu grupās. LFF lēš, ka līdz 2024. gadam nepieciešami 200 treneri. Šobrīd Latvijā trūkst 140 futbola treneru.
- Pēctecības nodrošināšana sporta veidiem reģionos. Šobrīd sporta dzīvi vairākos reģionos uztur un vada treneri cienījamos gados, kuri nevar doties pelnītā atpūtā, jo trūkst minētās pēctecības. Vairāku reģionu sporta skolu pārstāvji bažijas, ka pēc pieredzējušo treneru pensionēšanās, reģionos var izzust sporta komandas. Nepieciešami jauni, talantīgi un izglītoti speciālisti, kuri spēj noturēt bērnu un jauniešu interesi.
- Jauniešu vēlme pēc gados jaunākiem treneriem un trenerēm. Vecuma grupa, ar kuru plānots strādāt programmas absolventiem, ir 4 - 13 gadi futbolā un līdz 18 gadiem

basketbolā. Pēc darba devēju pārstāvju teiktā, šajā vecuma posmā bērni un jaunieši vēlas trenera amatā redzēt gados jaunākus cilvēkus, jo spēj ar tiem labāk identificēties un uzticēties. Darba devēju pārstāvji gan Rīgā, gan reģionos kā nozīmīgu argumentu studiju programmas izveidei min nepieciešamību pēc trenerēm-sievietēm, kuras strādātu ar meiteņu komandām. Piemēram, Rīgas Futbola skolā šobrīd tikai 4 no 30 treneriem ir sievietes.

- Neskaidrības par C līmeņa sertifikāta derīgumu nākotnē. Zināms, ka IZM tiek izstrādāts jauns projekts, kas paredz, ka turpmāk par treneri ar C kategorijas sertifikātu strādāt nevarēs. Pēc darba devēju pārstāvju teiktā, Rīgā un reģionos ir ievērojams treneru skaits ar "C" kategorijas sertifikātiem. Tas izraisa diskusijas sporta sabiedrībā, jo tiešā veidā nākotnē ietekmēs darba tirgu. Iespēja iegūt 1. līmeņa augstāko izglītību LU mācību programmā "Sporta treneris", mācoties 2 gadus pilnas laika klātienē vai 2,5 gadus studējot neklātienē, varētu būt alternatīva.

2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm.

Iepazīstoties ar Latvijas Universitātes iesniegtajiem dokumentiem un pēc sarunām ar reģionu pārstāvjiem, secinām, ka no absolventiem gaida ne tikai profesionālam trenerim piemītošās prasmes, bet arī spēju organizēt sporta dzīvi pilsētās un reģionos. Studiju programmā plānots apgūt virkni tehnoloģisku instrumentu, kuri ir nepieciešami trenera ikdienas darbā. Piemēram, vizuālo materiālu sagatavošanu, maketēšanu (diplomu izgatavošanai), elektronisko uzskaites žurnālu uzturēšanu, fotogrāfiju apstrādi, prezentāciju un publiskās runas prasmi.

Studiju programmas docētāji, kuri īsteno ar specializāciju saistītos studiju kursus, par nozīmīgu sauc nepieciešamību uzlabot jauno basketbolistu un futbolistu tehnisko sagatavotību, radot izpratni par sporta veida specifiku. Docētāji atzīst, ka šobrīd jaunajiem treneriem trūkst prasmju treniņu struktūras plānošanā, pedagogijā, psiholoģijā un kultūrā.

Vairākkārt no Latvijas Universitātes vadības un darba devēju puses kā arguments studiju programmas izveidei tiek minēta duālās karjeras attīstīšana profesionāliem sportistiem. Tādējādi, jaunie-sportisti-profesionāļi var iegūt izglītību savā izvēlētajā sporta veidā un izmantot profesionālo pieredzi gadījumam, ja sportista karjera beidzas.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

- + Darba tirgū šobrīd trūkst kvalificētu basketbola un futbola treneru, it īpaši reģionos.
- + Pieaug interese par basketbolu un futbolu. Trenēties gribētāju šajos komandu sporta veidos ir vairāk, nekā sporta skolas spēj uzņemt treneru nepietiekamības dēļ.
- + Programmas stiprā puse ir tās salīdzinoši īsais īstenošanas laiks (2 gadi). Šajā laika periodā sportistiem ir iespēja apvienot mācības ar treniņiem, nepametot studijas profesionālās karjeras dēļ.

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Nr.p .k.	Kritērijs	A t b i	N e a t	At bil st da	Pamatojums
-------------	-----------	------------------	------------------	-----------------------	------------

		l s t	b il s t	lēj i	
1.	Ja akadēmiskajā studiju programmā paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošo, ir saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai				Kritērijs nav attiecināms uz licencēšanai pieteikto studiju programmu.
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka studiju programmas pārtraukšanas gadījumā, augstskola vai koledža nodrošinās attiecīgās studiju programmas studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (finansiālais pamatojums vai līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu)	X			Ja pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Sporta treneris” īstenošana tiktu pārtraukta vai reorganizēta, studenti varēs turpināt studijas Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes realizētajā 2. līmeņa profesionālā bakalaura studiju programmā „Skolotājs” apakšprogrammā „Sporta skolotājs”, PPMF Domes lēmumu 29.11.2018. Citu līgumu nav.
3.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			Mācībspēku kvalifikācija atbilst 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā. Kopumā studiju programmas realizācijā iesaistīti 30 mācībspēki, no tiem studiju programmas īstenošanā piedalās četri asociētie profesori un viens profesors, seši docenti, seši pasniedzēji ar maģistra grādu, trīs nozares speciālisti, kopumā 14 ievēlētie un 16 pieaicinātie pasniedzēji.
4.	Katram akadēmiskā personāla	X			Ievēlētajiem akadēmiskā

	pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu				personāla pārstāvjiem pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, par to liecina ziņojumā uzskaitīto publikāciju saraksts no 38.-44.lpp. <i>Licencēšanas dokumentos minētie pasniedzēji A. Paeglītis un E. Bernāns nav iekļauti kā mācītbspēki studiju plānā.</i>
5.	Mācītbspēku valodas prasmju līmenis atbilst vismaz B2 līmenim atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā				Kritērijs nav attiecināms uz licencēšanai pieteikto studiju programmu.
6.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam	X			Atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr.141 "Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu".
7.	Ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, programma atbilst profesiju standartam un profesionālajai kvalifikācijai atbilstošais profesijas standarts ir spēkā esošs	X			Atbilst Sporta trenera profesiju standartam (Standarts 3422 03 saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 461, publicēts VISC tīmekļa vietnē).
8.	Studiju kursu aprakstos iekļauta visa nepieciešamā informācija, un studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota	X			Atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ pantam.
9.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			Atbilst Ministru kabineta 2007.gada 23.janvāra (prot. Nr.6 11.§) noteikumiem Nr.70 un līguma forma apstiprināta ar 06.05.2014. LU rīkojumu Nr. 1/141
10.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko	X			Diploms un diploma pielikums atbilst 16.04.2013.(prot. Nr.20 13.§) MK noteikumiem

	izglītību apliecinošus dokumentus				<p>Nr.202.</p> <p>Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Diploma pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu.</p>
--	-----------------------------------	--	--	--	---

VII. Novērtējums

LU pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma “Sporta treneris” izstrādāta, balstoties uz darba tirgus nepieciešamību. Tā tapusi ciešā sadarbībā ar darba devēju pārstāvjiem, piedaloties LU mācībspēkiem. Studiju programmu “Sporta treneris” īsteno Rīgā un 5 LU reģionālajās filiālēs. Attiecīgās pašvaldības un tajās esošās sporta skolas ir ļoti ieinteresētas šīs studiju programmas ieviešanā. Visās studiju programmas īstenošanas vietās ir nodrošināta vide teorētiskās mācību vielas apguvei un infrastruktūra praktiskajām nodarbībām.

Studiju programmā nav budžeta vietu, taču darba devēji piedāvā stipendijas studiju maksas atvieglošanai.

No ziņojumā un vizītes laikā iegūtās informācijas secinām, ka studiju programmas absolventu nodarbinātības iespējas ir atbilstošas vidēja un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam.

Izvērtējot studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām, secinām, ka kopumā tā atbilst visiem kritērijiem.

Vienlaikus, ņemot vērā, ka studiju programmas pārtraukšanas gadījumā universitāte nodrošina iespēju studējošajiem turpināt studijas tikai Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes realizētajā 2. līmeņa profesionālā bakalaura studiju programmā „Skolotājs” apakšprogrammā „Sporta skolotājs”, eksperti vēlas ieteikt noslēgt līgumus arī ar citām Latvijas augstskolām, kurās studentam būs iespēja turpināt mācības studiju programmas pārtraukšanas gadījumā.

VIII. Rekomendācijas

Ņemot vērā atzinuma iepriekšējās nodaļās minētos ekspertu novērojumus un secinājumus, kas balstīti uz LU ziņojumu par studiju programmu un licencēšanas vizītēs iegūto informāciju, eksperti rekomendē licencēt LU pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Sporta treneris”.

Eksperti uzskata, ka studiju programmai nav nepieciešami īstermiņa uzlabojumi un tā ir

gatava uzsākt savu darbību. Ilgtermiņā eksperti rekomendē:

- Papildināt studiju kursu “Ievads sporta tiesībās” ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu saistītiem jautājumiem.
- Papildināt studiju kursu “Filozofijas pamati” ar sporta nozarei raksturīgajiem jautājumiem, piemēram, sporta filozofija, sporta un treneru ētika.
- Ņemot vērā, ka tiek gatavoti treneri darbā ar bērniem vecuma posmā no 4-13 gadiem, sporta veidu treniņu metodikās akcentēt bērncentrētu pieeju treniņprocesā, nosakot atbilstošas treniņmetodes katrā konkrētā vecuma posmā.
- Attīstīt treneru papildus specializācijas iespējas, lai nodrošinātu programmas ilgtspējību.
- Attiecīgām sporta federācijām rast iespēju studējošajiem praktizēties arī ārpus Latvijas vietās, kur ir ievērojami sportiskie sasniegumi.
- LU mācībspēkiem ieviest vienotu sistēmu, kā nodrošināt atgriezenisko saiti studējošo viedoklim par ieteikumiem programmas pilnveidošanā.
- Papildināt to studiju programmu klāstu, kurās studentam būtu iespēja turpināt mācības studiju programmas pārtraukšanas gadījumā.
- Rast iespēju piesaistīt studiju programmai augsti kvalificētus mācībspēkus un sporta profesionāļus no citām pasaules valstīm.
- Attīstīt un stiprināt sporta zinātni Latvijā, izstrādājot oriģinālus metodiskos materiālus un mācību līdzekļus, kā arī inovatīvākās atziņas publicēt starptautiski atzītos zinātnisko rakstu krājumos sporta zinātnē.

Ja ekspertu viedoklis par kādu no vērtēšanas kritērijiem atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli

Eksperta vārds, uzvārds, atšķirīgais viedoklis, norādot vērtēšanas kritēriju un sniedzot pamatojumu